

YLEISTÄ VALINNOISTA

7. luokan keväällä oppilas valitsee 2 oppiainetta sekä 8. että 9. luokkaa varten. Tehdyt valinnat ovat sitovia. Valinnaisaineiden tunnit ovat osa oppilaan koulupäivää - eivät vapaaehtoisia kerhoja. Valinnaisaineryhmän muodostaminen vaatii 10-12 oppilasta. Varavaihtoja käytetään, jos koulu ei voi toteuttaa oppilaan mieluisimpia toiveita.

Yhteistuntimäärä kaikilla 8.-9. yleisluokkien oppilailla on keskimäärin 30 h/viikko. (Teknologia luokalla 32 h, jos oppilaalla on saksa tai espanja.)

HUOM! 8. luokan keväällä oppilas valitsee vielä yhden uuden valinnaisaineen, se ei voi olla sellainen, joka oppilaalla jo on. Ei esimerkiksi voi valita valinnasta liikuntaa 2 kertaa. Ks. sivut 6-8.

TAITO- JA TAIDEAINEET YLÄKOULUSSA

Seuraavat oppiaineet päättyvät 7. luokan jälkeen, ellei valitse niitä valinnaisaineiksi:

- kuvataide
- musiikki
- käsityö
- kotitalous

Näistä neljästä aineesta annettava 7. lk kevättodistuksen arvosana siirtyy peruskoulun päättötodistukseen.

Liikunta ei pääty; sitä on kaikilla Aurinkolahden 8. luokilla 3 vvt ja 9. luokilla 2 vvt. Katso tuntijako koulun verkkosivuilta (Opetus>Tuntijako).

Omat vahvuudet ja kiinnostukset

Moni oppilas valitsee oppiaineita, joista pitää jo nyt. Valinnaisaineet voivat auttaa sinua löytämään uusiakin vahvuuksia - kenties mielesi on muuttunut ja haluat oppia lisää jotakin, josta et aiemmin ole ollut kovin kiinnostunut.

Valinnaisaineita opiskelemalla kehität käytännön taitoja, jotka voivat olla tärkeitä tulevissa opinnoissasi. Monella alalla, ja omassa elämässä ylipäänsä, on hyötyä tietotekniikan taidoista, taiteellisesta silmästä, yhteistyökyvystä, käden taidoista, kärsivällisyydestä, huolellisuudesta jne. Jos ajatuksissasi on jossain vaiheessa aloittaa uuden vieraan kielen opiskelu, sinun ehkä kannattaa aloittaa saksa tai espanja jo 8. luokalla.

Valinnaisaineryhmässä voi olla oppilaita kaikilta rinnakkaisluokilta - älä siis tee päätöstäsi kavereiden mukaan vaan ihan itse - huoltajiesi avulla!

VALINNAISAINEIDEN MERKITYS JATKO-OPINTOJEN KANNALTA

Ammatilliseen koulutukseen hakeminen

Jos haet yhteishaussa (9. lk keväällä) opiskelemaan ammatillista perustutkintoa tai kaksoistutkintoa, saat todistuksen perusteella pisteitä seuraavasti

- kaikkien aineiden keskiarvosta 0-16 p.
- kolmen parhaan taito- ja taideaineen keskiarvosta 0-8 p.
(lisätietoa pisteytyksestä os. opintopolku.fi)

Taide- ja taitoaineet -kuvataide, musiikki, käsityö, kotitalous ja liikunta- vaikuttavat siis hyvin paljon keskiarvoosi ja siitä saataviin pisteisiin.

Lukioon hakeminen

Yleislukiot: huomioidaan lukuaineiden keskiarvo. Ei soveltuvuuskokeita. Helsingissä ja monessa muussakin kunnassa lukioon vaaditaan lukuaineissa vähintään 7,0 keskiarvo. Useinmiten sisään pääsyraja nousee paljon korkeammaksi, koska hakijoita on paljon.

Erikoislinjat ja erikoislukiot: pääsy ratkeaa lukuaineiden keskiarvon ja soveltuvuuskokeen ja/tai muiden arvioitavien suoritusten perusteella. Lukio voi myös painottaa tiettyjä oppiaineita, kuten Helsingin luonnontiedelukion luonnontiedelinja.

TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISET AINEET ("TaiTai")

- oppilas valitsee vähintään yhden "TaiTai-valinnaisen", jota opiskellaan 8.-9. luokalla 2 h viikossa, valinnat ovat sitovia – tee ne harkiten
- kertaavat ja syventävät 7. luokan kaikille yhteisen taide- ja taitoaineen oppimäärää
- arvioidaan numeroarvioinnilla (4-10), joka voi nostaa, pitää ennallaan tai laskea 7. luokan pakollisen aineen arvosanan (todistukseen tulee siis vain 1 arvosana/oppiaine)

Musiikki

Valinnaisen musiikin kurssin tavoitteena on syventää ja laajentaa musiikillisia tietoja ja taitoja. Musiikin tunneilla työskennellään soittaen, laulaen, kuunnellen, liikkuen ja keksien. Käytössämme on koko musiikin luokka soittiminen, ja tarvittaessa opiskelemme luokan ulkopuolella!

Musiikin tunneilla pääset kehittämään soitto- ja laulutaitoasi, musisoimaan yhdessä, säveltämään, improvisoimaan ja tutustumaan monenlaiseen musiikkiin. Kurssin painopistettä voidaan muokata yhdessä ryhmän kiinnostuksen mukaan. **Päätötodistukseen ei eri numeroa, mutta vaikuttaa 7. lk musiikin arvosanaan.**

Kuvataide

Kuvataiteen valinnaiskursseilla syvennetään monipuolisesti oppilaan omaa kuvallista ilmaisua sekä kuvataiteen tekniikoiden hallintaa. Työtapoina ovat mm. piirustus, maalaus, rakentelu, muotoilu, valokuvaus, graafinen suunnittelu ja liikkuva kuva. Kurssilla laajennetaan ajankohtaisen kuvakulttuurin, visuaalisen ympäristön ja taidemaailman ymmärrystä. Oppilaiden omat kiinnostuksen kohteet vaikuttavat kurssin sisältöihin.

Kurssin lopussa oppilas toteuttaa omavalintaisen taiteellisen projektin joka voi olla yksilö- tai ryhmätyö. Kurssi voi sisältää vierailukäyntejä taidemuseoihin, taidegallerioihin tai muihin taiteellisesti kiinnostaviin kohteisiin. Kuvataiteen valinta antaa hyvät lähtökohdat visuaalisen alan jatko-opintoihin. **Päättötodistukseen ei eri numeroa, mutta vaikuttaa 7. lk kuvataiteen arvosanaan.**

Käsityö (tn +ts)

(Älytuote, älyvaate, e-tekstiili, sisustus/muotoilu, koodaus)

Käsityön kurssilla on tavoitteena yhdistää käsityön sisältöjä monipuolisesti ja oppilaille mielekkääksi kokonaisuudeksi, joka sisältää seuraavat asiat: Innovointi – Muotoilu – Kokeilu – Dokumentointi ja arviointi – Tekeminen – Työturvallisuus – Yrittäjämäinen oppiminen – Tiedostaminen ja osallistuminen.

Tavoitteena on oppia ideoimalla, kokeilemalla, tekemällä ja syventämällä jo opittuja taitoja ja kokemuksia. Oppilaat työskentelevät yksin, pareittain tai ryhmänä ja voivat valita itselleen ja projektin luonteeseen sopivia työskentelytapoja ja digitaalisia työvälineitä. Opetuksessa käytetään mahdollisuuksien mukaan erilaisia kurssille soveltuvia oppimisympäristöjä niin koulussa kuin koulun ulkopuolellakin.

Oppilasta ohjataan omien päätelmien ja mielipiteen luomiseen sekä oman toiminnan reflektointiin. Arviointiin osallistuvat oppilaan lisäksi opetusta ohjannut opettaja, oppilas ja mahdollisesti ryhmä. Arvioinnin välineenä voidaan käyttää digitaalista portfolioa.

Päättötodistukseen ei eri numeroa, mutta vaikuttaa 7. lk käsityön arvosanaan.

Kotitalous

Valinnaisen kotitalouden tavoitteena on syventää ja laajentaa perusopetuksen kaikille yhteisen kotitalouden sisältöjä ja tavoitteita.

Kotitalous antaa eväitä oppilaan omaan elämään, niin arkeen kuin juhlaankin. Tunneilla perehdytään suomalaiseen ja kansainväliseen ruoka- ja tapakulttuuriin.

Kotitaloudessa vahvistetaan ruoanvalmistuksen, leivonnan, kodinhoidon, kattamisen sekä ravitsemuksen tietoja ja taitoja. Oppilas ottaa vastuuta terveydestään, ihmissuhteistaan, taloudestaan ja ekologisuudesta. Töitä tehdään tiimityönä. Tunneilla yhteistyötaidot, kädentaidot, tietotaidot, luovuus ja vastuullisuus kehittyvät. Kotitalous painottaa tekemällä oppimista ja se antaakin paljon elämyksiä ja herkkuhetkiä. **Päätötodistukseen ei eri numeroa, mutta vaikuttaa 7. lk kotitalouden arvosanaan.**

Liikunta

Tarjolla on monipuolista liikuntaa syventäen yhteisen liikunnanopetuksen tietoja ja taitoja. Tarkoitus on perehtyä sekä vanhoihin että uusiin lajeihin, lajien sääntöihin, tuomarointiin sekä liikunnan ohjaamiseen. Valinnaisaineessa on myös mahdollisuus päästä edistämään koulun liikuntakulttuuria. Tavoite on päästä kokemaan ja oppimaan uutta ja pitää yhdessä kivaa. Tytöt ja pojat liikkuvat samassa ryhmässä. Tule rohkeasti mukaan jakamaan liikunnan iloa! **Päätötodistukseen ei eri numeroa, mutta vaikuttaa 7. lk liikunnan arvosanaan.**

VALINNAISET AINEET – erillinen numeroarviointi

HUOM! Jos oppilaalla on jo A2-saksa tai espanja, hän ei valitse tästä ryhmästä mitään; varavalintakaan ei voi olla tästä ryhmästä.

- opiskellaan 8.-9. luokalla 2 h viikossa
- arvioidaan numeroarvioinnilla (4-10)
- B2-kieli lasketaan mukaan lukuaineiden keskiarvoon mutta voidaan huoltajan pyynnöstä arvioida suoritettu- merkinnällä päätötodistuksessa
  - muut tämän ryhmän valinnaiset vaikuttavat kaikkien aineiden keskiarvoon

Saksa TAI espanja valinnaisena B2-kielenä

(Huom! Molempia ei voi olla samalla oppilaalla.)

Tavoitteena on antaa oppilaalle riittävä peruskielitaito, jolla selviää jokapäiväiseen elämään liittyvissä viestintätilanteissa.

Herätetään oppilaan kiinnostus vieraita kieliä ja kulttuureja kohtaan. Itse kielen opiskelun ohella tutustutaan myös saksan- ja espanjankielisiin maihin sekä niihin tapoihin ja perinteisiin, jotka liittyvät olennaisesti näiden maiden kulttuuriin.

Jos oppilaan nykyiset kieliopinnot sujuvat mukavasti, voi harkita uuden vieraan kielen aloitusta. Jos asia mietityttää, ota yhteyttä oppilaan nykyisiin äidinkielen ja vieraiden kielten opettajiin. Uuden vieraan kielen voi aloittaa myös lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa.

Tekninen työ

Kurssilla on tavoitteena yhdistää teknisen työn sisältöjä monipuolisesti ja oppilaille mielekkääksi kokonaisuudeksi, joka sisältää seuraavat asiat: innovointi, muotoilu, kokeilu, tekeminen, työturvallisuus, yrittäjämäinen oppiminen, tiedostaminen ja osallistuminen ja mahdollisuuksien mukaan digitaalinen tuotantoteknologia.

Tavoitteena on oppia ideoimalla, kokeilemalla, tekemällä ja syventämällä jo opittuja taitoja sekä omissa yksilöllisissä että yhteisprojekteissa käyttäen erilaisia oppimismenetelmiä.

Opetuksessa käytetään mahdollisuuksien mukaan erilaisia kurssille soveltuvia oppimisympäristöjä niin koulussa kuin koulun ulkopuolellakin. Oppimisessa hyödynnetään oppilaan omia vahvuuksia ja aikaisempia kokemuksia.

Oppilasta ohjataan omien päätelmien ja ammatillisen identiteetin luomiseen sekä oman toiminnan reflektointiin. Arviointiin osallistuvat oppilaan lisäksi opetusta ohjaava opettaja, mahdollisesti myös ryhmä. Arvioinnin tukena oppilas voi käyttää työkalunaan älylaitetta (digitaalinen työn edistymis- ja arviointikansio). [Arvioidaan numeroarvioinnilla \(4-10\)](#).

Minustako designsuunnittelija ja –toteuttaja

(Vaatesuunnittelu, älyvaate, e-tekstiili, sisustussuunnittelu)

8. luokalla enimmäkseen vaatesuunnittelua ja -toteutusta ja 9. luokalla sisustussuunnittelua.

Kurssilla on tavoitteena yhdistää tekstiilityön sisältöjä monipuolisesti ja oppilaille mielekkääksi kokonaisuudeksi, joka sisältää seuraavat asiat: Innovointi – Muotoilu – Kokeilu – Dokumentointi ja arviointi – Tekeminen – Työturvallisuus – Yrittäjämäinen oppiminen – Tiedostaminen ja osallistuminen.

Tavoitteena on oppia ideoimalla, kokeilemalla, tekemällä ja syventämällä jo opittuja taitoja ja kokemuksia. Oppilaat työskentelevät yksin, pareittain tai ryhmänä ja voivat valita itselleen ja projektin luonteeseen sopivia työskentelytapoja ja digitaalisia työvälineitä. Opetuksessa käytetään mahdollisuuksien mukaan erilaisia kurssille soveltuvia oppimisympäristöjä niin koulussa kuin koulun ulkopuolellakin.

Oppilasta ohjataan omien päätelmien ja mielipiteen luomiseen sekä oman toiminnan reflektointiin. Arviointiin osallistuvat oppilaan lisäksi opetusta ohjannut opettaja, mahdollisesti myös ryhmä. Arvioinnin välineenä voidaan käyttää myös digitaalista portfolioa. [Arvioidaan numeroarvioinnilla \(4-10\)](#).

Tietotekniikka

Valinnaisen tietotekniikan opinnoissa korostuvat luovuus, kekseliäisyys, yhdessä tekeminen ja osaamisen jakaminen. Tavoitteena on varmistaa ajanmukaisen tieto- ja viestintäteknologian käyttötaito sekä vahvistaa ajattelun ja ongelmanratkaisun taitoja.

Opiskelussa käytetään monenlaisia (esimerkiksi kirjoittamiseen, kuvankäsittelyyn, esitysgrafiikkaan ja laskentaan liittyviä) työvälineohjelmia sekä vaihtelevia ohjelmointi- ja rakenteluympäristöjä. Oppilaalla on mahdollisuus osallistua koulun ohjelmoinnin ja robotiikan tutortoimintaan, messuille sekä nuorempien ikäluokkien koulutukseen ja koulukohtaisiin projekteihin (esimerkiksi Tuisku-robotti).

Oppilaat harjoittelevat yksin ja yhdessä ilmaisemaan itseään digitaalisten työkalujen avulla, asettamaan tavoitteita, suunnittelemaan ja kokeilemaan sekä soveltamaan tieto- ja viestintäteknologiaa muissakin opinnoissa. Arviointi perustuu työskentelytaitojen ja toteutettujen projektien arviointiin. Arvioidaan numeroarviointilla (4-10), mutta numero ei vaikuta oppilaan keskiarvoihin yhteishaussa lukioihin ja ammattioppilaitoksiin.

TÄSSÄ VAIN 9. LUOKALLA OPISKELTAVAT VALINNAISET AINEET, OPPILAS VALITSEE YHDEN 8. LUOKAN KEVÄÄLLÄ

2 h viikossa=2 vvt; ei voi olla sama aine kuin valinta 8.+9. luokalla.

Ideoista ilmaisuun

Äidinkielen ja kirjallisuuden syventävä kurssi

Kurssin alussa oppilaat valitsevat, millaisen tuotoksen tekevät yksilö-, pari- tai ryhmätyönä. Tuotos voi olla esimerkiksi novelli, näytelmä tai elokuva. Kurssin tuotoksena voi olla myös erilaisia mediatekstejä, esimerkiksi blogi, vlogi tai lehti.

Tuotoksen valinnan jälkeen syvennetään aiheeseen liittyvää teoriaa ja opetellaan työvaiheita itsenäisesti opiskellen ja opettajan ohjauksessa. Kurssin arviointiin vaikuttavat sekä työskentely että tuotos. Arvioidaan numerolla (4 - 10).

Pitkä vai lyhyt (matematiikka) lukiossa?

Kurssilla kerrataan yläluokkien matematiikan sisältöä, harjoitellaan lukiossa tarvittavaa itsenäistä työskentelyä, tutustutaan joihinkin lukioissa tarvittaviin ohjelmistoihin ja alustoihin sekä opetellaan myös yläkoulun opetussuunnitelman ylittäviä aiheita.

Arvioidaan numerolla (4-10), mutta numero ei vaikuta päättötodistuksen keskiarvoihin.

Musiikki

Valinnaisen musiikin kurssilla on tavoitteena syventää ja laajentaa musiikillisia tietoja ja taitoja. Musiikin tunneilla työskennellään soittaen, laulaen, kuunnellen, liikkuen ja keksien. Musiikin tunneilla pääset kehittämään edelleen soitto- ja laulutaitojasi, musisoimaan yhdessä, säveltämään ja improvisoimaan, ja tutustumaan monenlaiseen musiikkiin.

Kurssin painopistettä voidaan muokata yhdessä ryhmän kiinnostuksen mukaan. Kurssi voidaan toteuttaa myös osana oppiaineet ylittävää opintokokonaisuutta (esim. yhdessä produktiokurssin kanssa). Arvioidaan numerolla (4 - 10).

Liikunta

Lyhyessä valinnaisaineessa on tarjolla monipuolista liikuntaa syventyen jo opittuihin tietoihin ja taitoihin. Tarkoitus on päästä perusopetusta syvemmälle perehtyen muun muassa vanhoihin ja uusiin lajeihin, lajien sääntöihin, tuomarointiin sekä liikunnan ohjaamiseen. Tavoite on päästä kokemaan jotain uutta, pitää yhdessä kivaa ja oppia uusia asioita.

Tytöt ja pojat liikkuvat samassa ryhmässä. Tule rohkeasti mukaan jakamaan liikunnan iloa. Arvioidaan numeroarvioinnilla (4 - 10).

Kuvataide

Kuvataiteen valinnaiskurssilla syvennetään monipuolisesti oppilaan omaa kuvallista ilmaisua sekä kuvataiteen tekniikoiden hallintaa. Työtapoina ovat mm. piirustus, maalaus, rakentelu, muotoilu, valokuvaus, graafinen suunnittelu ja liikkuva kuva. Kurssilla laajennetaan ajankohtaisen kuvakulttuurin, visuaalisen ympäristön ja taidemaailman ymmärrystä.

Oppitunneilla keskitytään lisäksi digitaalisen valokuvan, kuvankäsittelyn, graafisen suunnittelun, 3D-mallinnuksen, animaation ja liikkuvan kuvan sisältöihin. Kurssilla opitaan käyttämään monipuolisesti tietokonetta, teknisiä apuvälineitä, ohjelmistoja ja esitystekniikkaa kuvallisen ilmaisun ja oppimisen apuna.

Oppilaiden omat kiinnostuksen kohteet vaikuttavat kurssin sisältöihin, voit painottaa itse tekniikkavalinnoissasi perinteisiä taiteentekotapoja tai digitaalisia välineitä. Arvioidaan numeroarvioinnilla (4 - 10).

Design ja muotoilu (kuvataide 1 h+tekstiilityö 1 h)

Kurssi yhdistää kuvataiteen ja tekstiilityön sisältöjä oppilaille mielekkääksi kokonaisuudeksi, jossa syvennetään aiemmin opittua. Kurssilla hyödynnetään työskentelyn lähtökohtina oppilaan omia kiinnostuksen kohteita, ympäröivää muotoilukulttuuria ja designmaailman historiaa ja nykypäivää.

Oppimisessa hyödynnetään oppilaan omia vahvuuksia. Oppilaat työskentelevät yksin, pareittain tai ryhmänä ja voivat valita itselleen ja projektin luonteeseen sopivia työskentelytapoja kuten esim. rakentelu, muovailu, maalaaminen, valaminen, veistäminen, ompelu tai neulominen. Oppilaiden teoksista koostetaan näyttely tai katselmus. Opetuksessa pyritään käyttämään erilaisia oppimisympäristöjä (myös virtuaalisia ja digitaalisia) ja myös koulun ulkopuolisia tahoja voidaan hyödyntää mahdollisuuksien mukaan.

Arviointiin osallistuvat opetusta ohjanneet opettajat, opetusryhmä ja oppilas itse. Arvioinnin välineenä voidaan käyttää digitaalista portfolioa. Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Produktiokurssi

Kurssilla suunnitellaan, toteutetaan ja dokumentoidaan esittävän taiteen teos usean oppiaineen yhteistyönä. Sisältöinä voidaan vaihdella kuvataiteen, käsityön, musiikin, liikunnan ja äidinkielen aihekokonaisuuksia. Lopputuloksena syntyy esim. musikaali, näytelmä, elokuva, tanssiteos, juhla tai muu esitys.

Oppilaalla voi olla useita erilaisia produktion toteuttamiseen liittyviä vastuualueita. Tuotantotiimi suunnittelee ja toteuttaa produktion toteutuksen ja käsikirjoituksen, lavastuksen, puvustuksen sekä tapahtuman tiedotuksen ja markkinoinnin. Esittävä tiimi on vastuussa musiikista, tanssista ja näyttelemisestä. Tekniikkatiimin vastuulla on ääni- ja näyttämötekniikan suunnittelu ja toteutus sekä produktion dokumentointi. Kurssi arvioidaan sanallisesti.

Tietotekniikka

Valinnaisen tietotekniikan opinnoissa korostuvat luovuus, kekseliäisyys, yhdessä tekeminen ja osaamisen jakaminen. Opiskelussa käytetään vaihtelevia ohjelmointi- ja rakenteluympäristöjä. Tunneilla on mahdollisuus osallistua koulun ohjelmoinnin ja robotiikan tutortoimintaan, messuille sekä nuorempien ikäluokkien koulutukseen ja koulukohtaisiin projekteihin (esimerkiksi Tuisku-robotti).

Oppilaat työskentelevä yksin ja/tai yhdessä erilaisten projektien parissa. Kurssilla on numeroarviointi, joka perustuu työskentelytaitojen ja toteutettujen projektien arviointiin. Numero ei vaikuta oppilaan keskiarvoihin yhteishaussa lukioihin ja ammattioppilaitoksiin.